

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2024-04-29 Nr. NV-1002

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-429(2) TAIS-24-6439(2)		DĖL NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS, VARTOJIMO PREVENCIJOS IR ŽALOS MAŽINIMO KLAUSIMAIS IKI 2035 METŲ ĮGYVENDINIMO 2024–2026 METŲ PLANO PATVIRTINIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Seimo nutarimo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	<i>Sveikatos apsaugos ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
<p>Projektu siekiama įgyvendinti Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 metų (Darbotvarkė), patvirtintos Seimo 2023 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. XIV-1982, strateginį tikslą: <i>sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, taip pat sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių sveikata, socialine ir ekonomine gerove.</i></p> <p>Projektu tvirtinamas Darbotvarkės planas yra pirmojo Darbotvarkės įgyvendinimo etapo trejų metų (2024–2026 metų) planas, kuriuo siekiama sumažinti alkoholinių gėrimų suvartojimą, rūkymą bei narkotikų vartojimą tarp 15-16 metų amžiaus mokinių, mirusių nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų skaičių, mirtingumą dėl su alkoholio vartojimu susijusių priežasčių ir kt.</p>

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Darbotvarkės plano 1 priede numatytos pažangos ir (ar) tęstinės veiklos priemonės, joms įgyvendinti suplanuoti asignavimai ir jų poreikis, už priemonių įgyvendinimą atsakingos institucijos ir įgyvendinime dalyvaujančios institucijos. Įvardintos priemonių veiklos rūšys (analitinė, reguliacinė, investicinė, komunikacinė, mišri). Plano 1 priede nurodyti tikslai, pažangos ir (ar) tęstinės veiklos uždaviniai atitinka Darbotvarkės tikslus ir pažangos uždavinius.</p> <p>Plano 2 priede nurodyti pažangos (ar) tęstinės veiklos uždavinių poveikio rodikliai (žymimi raide „E“) ir priemonių rezultato rodikliai (žymimi raide „R“) bei rodiklių siektinos 2024-2026 m. reikšmės ir atsakingos institucijos.</p> <p>Pažangos ir (ar) tęstinės veiklos priemonių įgyvendinimas padės inicijuoti pokyčius sprendžiant sisteminius klausimus paklausos mažinimo (prevencijos, ankstyvosios intervencijos, gydymo, psichologinės ir socialinės reabilitacijos bei reintegracijos priemonės), pasiūlos mažinimo (teisėtų ir neteisėtų psichoaktyviųjų medžiagų fizinio bei ekonominio prieinamumo ribojimo priemonės) ir žalos mažinimo klausimus (rizikos valdymo ir pagalbos priemonės narkotines ir psichotropines medžiagas vartojantiems asmenims ir prie žalos klausimų valdymo prisidedantys sprendimai baudžiamosios politikos srityje), apimančius ir naujus globalius iššūkius.</p>
ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Darbotvarkės planą įgyvendina SAM, ŠMSM, SADM, VRM, TM, EIM, Lietuvos kariuomenė, NTAKD, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, Respublikinis priklausomybės ligų centras, Lietuvos Respublikos muitinės departamentas, Lietuvos kalėjimų tarnyba, Lietuvos probacijos tarnyba, Policijos departamentas, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Jaunimo reikalų agentūra ir Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Tam tikroms Darbotvarkės plano priemonėms įgyvendinti ir numatytiems rodikliams pasiekti bus reikalingi papildomi valstybės biudžeto asignavimai: per 2025–2027 m. laikotarpį papildomų lėšų poreikis sudaro 5 560 tūkst. eurų. Iš jų: SAM 1 tikslo 1.1 uždavinio 4 priemonei, 2 tikslo 2.1 uždavinio 2 ir 4 priemonėms, 6 tikslo 6.1 uždavinio 1 priemonei – preliminarus papildomų asignavimų poreikis – 1400 tūkst. eurų (2025 m.), 2052 tūkst. eurų (2026 m.); Teisingumo ministerijos 6 tikslo 6.3 uždavinio 2 priemonei – po 723 tūkst. eurų 2025 m. ir 2026 m.; Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 4 tikslo 4.1 uždavinio 1 priemonės 3 veiklai – 230 tūkst. eurų (2026 m.); Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 4 tikslo 4.1 uždavinio 1 priemonės 4 veiklai – 252 tūkst. eurų (2025 m.), 180 tūkst. eurų (2026 m.). Detalesnį lėšų poreikio pagrindimą nurodytos institucijos pristatys per 2025–2027 m. valstybės biudžeto derybas.

STEBĖSENA

Nutarime nurodyta, kad priemonių įgyvendinimą organizuoja atsakingos institucijos, rengdamos savo strateginius ir (ar) metinius veiklos planus, prireikus ir veiksmų planus. Darbotvarkės plano įgyvendinimo koordinavimą, stebėseną ir pažangos vertinimą vykdys NTAKD.

Pasibaigus metams, atsakingos institucijos iki vasario 15 d. turės informuoti NTAKD apie Plano priemonių įvykdymą, priemonių rezultato rodiklių pasiekimą, o NTAKD iki I ketvirčio pabaigos pateiks Vyriausybei metinę Plano įgyvendinimo ataskaitą.

Įgyvendinus Darbotvarkės plane nurodytus tarpinius 2025 metų poveikio rodiklius, laukiami teigiami pokyčiai:

- sumažėjęs suvartojamo alkoholio kiekis, tenkantis 15 m. ir vyresniems gyventojams (iki 10,4 litro nuo 11,2 litro 2022 metais),
- daugiau nei trečdaliu sumažėjusi tabako gaminius rūkusiųjų per paskutinį mėnesį 15–64 m. gyventojų dalis,
- išlaikytas dvigubai mažesnis nei ES šalyse narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimas tarp 15–64 m. gyventojų,
- 15–16 metų amžiaus mokinių, bent kartą per paskutines 30 dienų rūkusių elektronines cigaretes, nuo 31 proc. (2019 m.) iki 2025 m. sumažės – 26 proc.
- išaugęs pagalbos (gydymo, psichosocialinės reabilitacijos) prieinamumas, pakaitinio gydymo paslaugų prieinamumas, mažėjantis mirtingumas dėl su narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimu susijusių priežasčių.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Rengiant Darbotvarkės plano projektą buvo organizuojami susitikimai, kuriuose dalyvavo suinteresuotų ministerijų ir kitų institucijų bei LRVK Strateginio valdymo grupės, Socialinės politikos grupės, Viešojo valdymo grupės atstovai. Susitikimai vyko 2023 m. birželio 20 d., rugpjūčio 29 d., lapkričio 8 d., 21 d., 30 d., gruodžio 5 d., 12 d., 2024 m. kovo 6 d., 13 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektui teikė pastabas bei pasiūlymus ministerijos ir institucijos, kurios dalyvauja Darbotvarkės plano įgyvendinime. Teiktos pastabos ir siūlymai suderinti darbo tvarka.

Dėl Generalinės prokuratūros siūlymo papildyti nauja priemone, atsižvelgta iš dalies, argumentai pateikti derinimo pažymoje. 2024 m. kovo 12 d. vyko tarpinstitucinis pasitarimas su Generalinės prokuratūros, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, NTAKD, SAM atstovais, tačiau tarp Generalinės prokuratūros ir Teisingumo ministerijos pozicijos suderinti nepavyko, Teisingumo ministerija pateikė raštu argumentus dėl dalinio atsižvelgimo, kurie yra išdėstyti derinimo pažymoje.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos bei Strateginio valdymo grupės pastabos suderintos darbo tvarka, projektas patikslintas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PAŽYMA PARENGĖ	Aurelija Urbonienė
	Socialinės politikos grupės patarėja
	Nijolė Kundrotienė
	Strateginio valdymo grupės patarėja